

TYMAI

Tymų infekcijos šaltinis – sergantis žmogus. Tymų virusas plinta aerogeniniu (aeroliniu ir oro lašeliniu) keliu, taip pat per kvėpavimo takų sekretais suterštas rankas ar kitus aplinkos daiktus. Asmuo gali išskirti infekciją vidutiniškai 4 d. iki bėrimo atsiradimo ir 4 d. po bėrimo pasirodymo.

SIMPTOMAI

- Tymų inkubacinis periodas trunka apie 10 dienų. Dažniausiai susirgimas tymais pradžioje (prodrominiu laikotarpiu) pasireiškia karščiavimu (38-39°C), vėliau – konjunktyvitu, sloga, kosuliu, atsiranda Kopliko dėmės.
- Charakteringas makulopapulinis bėrimas, kuris neniežti. Bėrimas paprastai pasireiškia 3-7 ligos dieną. Pirmieji bėrimo elementai atsiranda ausų, veido, kaklo srityje, vėliau išberia liemenį, rankas, šlaunis, blauzdas, pėdas. Buvusio bėrimo vietoje būdinga odos hiperpigmentacija, kuris po savaitės išnyksta.
- Sergantieji tymais nuo susirgimo pradžios iki ketvirtos dienos nuo bėrimo atsiradimo turi būti izoliuojami namuose ar ligoninėje.

PREVENCIJA

Vienintelė efektyviausia profilaktikos priemonė – skiepai. Sąlytį su asmeniu, kuriam įtariama tymų diagnozė, turėjusius nustato Nacionalinio visuomenės sveikatos centro prie Sveikatos apsaugos ministerijos (toliau – NVSC) departamentų specialistai. Įtarus tymų atvejį yra skiepijami sąlytį turėję asmenys. Asmuo, kuris žino, kad buvo kontakte su sergančiu tymais ir dėl tam tikrų priežasčių nebuvo įtrauktas į kontaktinių asmenų sąrašą, gali kreiptis į NVSC departamentus. Per 72 val. nuo sąlyčio reikia įskiepyti vieną MMR vakcinės dozę, jeigu vaikas nebuvo skiepytas dviem MMR vakcinės dozėmis. Po to vaikas skiepijamas pagal amžių, kalendoriuje numatytais terminais. NVSC teritorinių padalinių specialistai aktyviai aiškinasi visus sąlytį su tymais sergančiuoju turėjusius asmenis ir pagal poreikį nukreipia juos pas šeimos gydytojus. Dėl itin trumpo skiepams skiriamo laiko (72 val. po kontakto), asmenys raginami patys kreiptis į savo šeimos gydytojus, įvardinant buvusį sąlytį su sergančiu tymais asmeniu.

UGDYMO ĮSTAIGOS VEIKSMAI SIEKIANT SUVALDYTI TYMŲ PLITIMĄ

- Pastebėjus galimus tymų požymius susirgusįjį būtina izoliuoti, pranešti vaiko tėvams ir rekomenduoti kreiptis į asmens sveikatos priežiūros įstaigą.
- Sužinojus apie nustatytą / įtariamą atvejį pateikti informaciją NVSC.
- Bendradarbiauja su NVSC siekiant išsiaiškinti sąlytį su sergančiais turėjusius asmenis.
- Padėti informuoti sąlyti turėjusius asmenis.